Wspomnienie o Franciszku Gwizdaku i jego rodzinie

Franciszek Gwizdak urodził się 19 .10. 1894 roku w Dąbrówkach koło Łańcuta na Podkarpaciu. Rodzice Wojciech i Maria z domu Czado posiadali niewielkie, kilkuhektarowe gospodarstwo rolne. Franciszek urodził się jako drugi spośród czterech braci. Podstawy czytania, pisania i liczenia zdobył w Dąbrówkach. Dalszą naukę w latach 1906-1914 pobierał w Pierwszym Gimnazjum w Rzeszowie. Gimnazjum ukończył w 1914 roku, zdał maturę i jako jedyny mieszkaniec Dąbrówek zdobył średnie wykształcenie.

Bezpośrednio po ukończeniu nauki zostaje powołany do odbycia służby wojskowej w armii austriackiej. W 1918 roku w czasie odzyskiwania przez Polskę niepodległości zaciąga się do służby w Wojsku Polskim i jako oficer zawodowy pełni funkcje; dowódcy batalionu, kwatermistrza pułku, zastępcy dowódcy pułku, szefa sztabu dywizji piechoty. Bierze czynny udział w wojnie z bolszewikami w 1920 roku w rejonie Warszawy. W latach 1929-1931 jest słuchaczem Wyższej Szkoły Wojskowej, po ukończeniu której otrzymuje Patent Oficerski o treści: "Stwierdzam, iż Pan kapitan Gwizdak Franciszek wykazawszy zalety właściwe powołaniu oficera oraz zdolności do pełnienia obowiązków nadanego mu stopnia oficerskiego i gotowość poświęcenia wszystkiego ku dobru i chwale Ojczyzny, uzyskał w porządku prawem określonym stopień majora w korpusie oficerów piechoty ze starszeństwem od dnia 15-go sierpnia 1924 roku z kolejnością 163. Warszawa dnia 10-go października 1930 r. Podpisał Minister Spraw Wojskowych Józef Piłsudski." Z tego okresu zachowało się pamiątkowe tableau z 73 absolwentami oraz 48 wykładowcami. Na honorowym, centralnym miejscu umieszczone jest zdjęcie Marszałka Józefa Piłsudskiego. W latach trzydziestych Franciszek jest wykładowcą w Centrum Wyszkolenia Piechoty w Rembertowie. We wrześniu 1939 roku w stopniu podpułkownika bierze czynny udział w wojnie polsko – niemieckiej w okolicach Lwowa jako szef Oddziału IV Dowództwa Frontu Południowego dowodzonego przez gen. Sosnkowskiego. W trakcie próby przedarcia się do Francji internowany na terenie Rumunii a od 1941 roku przebywa w obozach jenieckich w Niemczech(Oflag VI E). W październiku 1945 roku wraca do kraju gdzie zostaje zdemobilizowany. Mimo kilkakrotnych wniosków nie zostaje przyjęty do tworzonego po wojnie Wojska Polskiego. Od stycznia 1946 roku podejmuje pracę w Zakładach Przemysłu Wełnianego w Bielsku- Białej a w 1961 roku przechodzi na emeryturę. W czasie pełnienia służby wojskowej Franciszek Gwizdak został odznaczony Krzyżem Walecznych(Dziennik Personalny Ministra Spraw Wojskowych 1/22) i Złotym Krzyżem Zasługi(Dziennik Personalny Ministra Spraw Wojskowych 9/34). W czasie służby w Centrum Wyszkolenia Piechoty w Rembertowie Franciszek poślubia zamieszkałą w Kutnie Jadwigę z domu Michniowską, urodzoną 19.07.1898 r. Z tego związku w dniu 29.04.1930 r. rodzi się w Warszawie jedyne ich dziecko Maria(Maryla). Bezpośrednio przed wybuchem wojny w sierpniu 1939 roku Jadwiga Gwizdak wraz córką Marylą przyjeżdża do rodziny w Dąbrówkach i wynajmują mieszkanie w Łańcucie u Pani Sobolowej w bezpośrednim sąsiedztwie jedynego w tym czasie Kościoła. Po powrocie Franciszka z Oflagu cała rodzina przenosi się do Bielska-Białej. Maryla siedmioklasową szkołę podstawową kończy w Łańcucie a w Bielsku kontynuuje

naukę w szkole średniej i w 1950 roku zdaje maturę. Podejmuje studia na Uniwersytetach Jagiellońskim i Warszawskim i w roku 1956 otrzymuje dyplom magistra na wydziale Pedagogiki. Następnie rozpoczyna pracę jako nauczycielka w Szkole Podstawowej Nr 91 w Warszawie. W październiku 1958 roku została kierownikiem świetlicy międzyszkolnej Domu Kultury Dziecka która dzięki jej wysiłkom została w 1960 roku przekształcona w Dom Kultury Dzieci i Młodzieży a w 1968 roku w Młodzieżowy Dom Kultury. Placówką stworzoną od podstaw, Maryla Gwizdak kierowała nieprzerwanie do2002 roku. Była osobą o ciekawej osobowości pedagogicznej, co w połączeniu z jej talentem organizacyjnym i umiejętnością pracy w zespole pozwoliło na stworzenie placówki wychowania pozaszkolnego, w której całe pokolenia mieszkańców Żoliborza i Bielan mogła rozwijać swoje zainteresowania , uczestnicząc jednocześnie aktywnie w przemyślanym programie wychowawczym. Maryla ściśle współpracowała z Warszawskim Samorządem oraz innymi placówkami i organizacjami o zasięgu ogólnopolskim a nawet światowym. Za osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej i organizacyjnej była wielokrotnie wyróżniana i nagradzana. Odznaczona została m.in. Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Srebrną i Złotą Odznaką „ Za zasługi dla Warszawy", Krzyżem Zasługi dla ZHP, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Maryla zmarła po krótkiej chorobie 23 maja 2002roku.

W uznaniu zasług Władze Samorządowe Dzielnicy Bielany na wniosek pracowników i wychowanków postanowiły w I rocznicę śmierci tj. w maju 2003 roku nadać Młodzieżowemu Domowi Kultury imię Marii Gwizdak Maryli. Dla upamiętnienia tak zasłużonej rodziny przyjaciele i współpracownicy ufundowali tablicę pamiątkową i za zgodą Proboszcza Kościoła Parafialnego w Dąbrówkach ks. Czesława Prucnala umieścili ją w głównej nawie Kościoła. W dniu 19. 10.2003 r. w czasie uroczystej Mszy Świętej tablica została poświęcona. W uroczystości wzięło udział liczne grono przyjaciół, współpracowników i zastępy harcerzy z MDK.

Jadwiga Gwizdak zmarła nagle 8.01.1969 r. natomiast Franciszek Gwizdak dożył sędziwego wieku 92 lat i zmarł 30. września 1986 r.

Franciszek, Jadwiga i Maryla Gwizdak spoczywają we wspólnej mogile na Cmentarzu Komunalnym Powązki w Warszawie (kwatera 82, rząd 5, grób 6) obok bramy nr 4.

Dąbrówki lipiec 2014 rok